

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R . 1 0

93. ÅRGANG

23. MAI

1 9 8 1

KVINNER

SKRIKET
FRA HIROSHIMA

Å BE ER EN
KJÆRLIGHETSGJERNING

MANNEN SOM LÆRTE Å
ELSKE MENNESKER

Kvinnene i kirken - Vår solidaritet

Av Baby Johannessen

Teologi er teologi og for det meste forbeholdt teologene. Derfor skal teologien få hvile i denne artikkelen.

Skjønt — det var vel teologi det som skjedde under Det. II. Vatikan-konsil. Slik jeg oppfatter konsilteologien, fikk legfolket som del av Guds folk sitt definitive gjennombrudd. Og det er her teologien egentlig opphører og vi er over i sosiologien, samfunns-kunnskapene, de politiske vitenskaper, antropologi etc., etc. Og da er det legfolket som bør føre ordet.

Gjør vi det? I altfor liten grad, selvsagt, hvis vi ser på resultatene. Innenfor legfolket igjen finnes problemer knyttet til de to kjønn. Legfolket i kirken har — som tilfellet er blant presteskapet — i hovedsak hatt mannlige talsmenn. Ja, blant presteskapet har jo maskuliniteten vært enerådende.

Men vi legfolk — vi kvinner blant legfolket — har nå Det II. Vatikan-konsil i ryggen. Vi kan reise oss og kreve, der vi tidligere ofte ikke engang turde ynte henpå om mer likestilling mellom kjønnene.

For meg er det etterhvert blitt et tankekors at vi skandinaviske kvinnelige katolikker — lege og søstre — står på og krever våre rettigheter, samtidig som vi hører om stadige krenkelser av medsøstre i u-land og i halvindustrialiserte land. I mange av disse land er den romersk-katolske tro dominant eller ofte enerådende.

Jeg føler at vi har noe ugjort overfor våre kvinnelige trosfeller der hvor de fremdeles kues og ikke får slippe ut av det kjønnsrollemønster mennene har bygget opp omkring dem gjennom hundreder og tusener av år.

Skal vi så oppgi vår egen kamp for likerett i kirken for å ofre oss for de dårligst stillede?

Slik jeg ser det må de to oppgaver løpe parallelt. Det ene må gjøres og det andre ikke forsømmes. Faren ligger i at vi blir tilfreds når vi har fått oppfylt våre egne krav om likestilling på et høyt intellektuelt nivå, mens vi glemmer våre medsøstre i nød.

Derfor skulle jeg ønske at vi kunne samles om et studiearbeid hvor vi som katolske kvinner tok opp en rekke av de problemer vi vet er analysert av internasjonale kvinneorganisasjoner, for å finne ut av hvorledes vi rent konkret kan anviser utveier til et bedre liv for mange. Jeg tror vi har mulighet, fordi vi har en biskop i Oslo Katolske Bispedømme som lytter til oss kvinner når vi har vettuge ting å komme med. De teologiske utredninger og utlegninger kan vi overlate teologene. Men jeg tror vi skal peke på problemene.

Vi må se i øynene at de problemer de internasjonale kvinneorganisasjoner tar opp, virkelig eksisterer også for våre katolske medsøstre. Det kan dreie seg om barneprositusjon, voksenprostitusjon, tvangsekteskap, tungt arbeid, underlegenhet, diskriminering av enhver art i dagliglivet, mangel på skolegang m.m.m.

Vi vet hvorledes det gikk da vi ville øremerke penger til moder Teresas arbeid for jenter. Det ble ikke noe av.

Man skal ikke ha oppholdt seg lenge i et u-land for å vite at diskrimineringer av jenter/kvinner er total. Vi er nødt til å bøye oss for en moder Teresa. Men vi kan ikke derfor glemme.

Vi har det så godt her hjemme. Våre bekymringer er reelle nok. Er man først blitt med på velstandskarusellen skal det bli vanskelig å hoppe av i farten. Det er livstruende, også for katolikker.

Men bør vi ikke stoppe opp og spørre hvorledes vi kan bidra til et bedre liv for mange av våre katolske medsøstre? De som kanskje har som sjellesørgere prester som sitter dypt i det gamle kjønnsrollemønster og selv trenger hjelp til å se anderledes på legfolket i kirken?

Vi er privilegerte, både når det gjelder vår egen situasjon som kvinner, når det gjelder vår talerett, når det gjelder presteskap og biskop. Stiller ikke det også krav til oss?

Hvem tar opp hansken jeg har kastet? Kanskje noen unge kvinnelige katolikker?

Straks hører jeg min egen innvending: det går ikke. Det blir jo bare politikk av det, partipolitikk på hjemmebane, sosialister mot konservative, og så er vi like langt. Og allikevel føler jeg behov for å si det: I vår streben etter likestilling i kirken må vi ikke glemme våre medsøstre for hvem likestilling fremdeles hører til drømmenes og utopiens fjerne verden.

Vi har Det II. Vatikan-konsil i ryggen, vi har en bispesynode fra år til år som glir mot stadig mer godkjenning av legfolket og kvinnene i kirken. Men det finnes mørke flekker på kirkens likestillingskart — hvor kvinnene lever under uverdige forhold. Kan vi make å gjøre noen av disse mørke flekker på vår kirkes kart lysere?

Gravid?
Vanskeligheter?
(02) 35 18 60

AAN-Rådgivningskontor for gravide
ALTERNATIV TIL ABORT I NORGE
Torshovgaten 6, 2. oppgang Oslo 4
Åpent mand.-fred. fra kl 9-16 og 18-21.

Ropet fra Hiroshima

Begivenhetene i Roma de siste dager har rystet verden. Med god grunn. —

Heldigvis gikk det ikke som det skulle denne gang, og forhåpentlig lykkes det aldri for noe menneske å komme så tett inn på pave Wojtyła at det ender med død og drap. Pave Johannes Paul II har utvilsomt reflektert ganske mye over de forskjellige sider ved dette drapsforsøk, noe som også kom til uttrykk i at han offentlig har uttalt at han tilgir attentatmannen.

Paven har gjentatte ganger gitt uttrykk for at Den katolske kirke som organisasjon og paven som person over alt annet ønsker å være et redskap for freden i verden, i stort såvel som i smått. Noe som det som her har skjedd må aldri hende igjen. Det må heller aldri hende at mennesker organiserer eller på noen måte forsøker å utrydde hverandre i massevis. Paven ga uttrykk for dette på en ganske klar måte ved sin reise i Det fjerne østen.

I den anledning kunne det kanskje være en idé å reflektere litt over noe av det han sa under sitt besøk i Hiroshima, symbolet på utslettelsen og nihilismen i moderne tid. St. Olav bringer her hans tale ved besøket i den atombomberamte by.

La oss sammen tenke over disse grusomt triste stedene på jorden — steder som blir husket fremfor alt på grunn av lidelser forårsaket av krig. Hiroshima og Nagasaki fremstår foran alle andre steder og monumenter fordi de var de første ofre for atomkrigen. Slutten på den menneskelige lidelse som fikk sin begynnelse her er ennå ikke kalkulert og betalt, fremfor alt hvis man tar i betraktning hva atomkrigen har medført — og fremdeles kan medføre — i vår mentalitet, i våre bestrebelser og i vår sivilisasjon.

Å huske fortiden er å engasjere seg for fremtiden. Jeg vil ikke unnlate å gi ros og ære for den kloke bestemmelse tatt av denne byens autoriteter at monumentet til minne om det første atombombardement i verden skulle være et monument for fred.

På denne måten har byen Hiroshima og hele den japanske befolkning gitt uttrykk for sitt håp for en verden i fred og sin overbevisning om at menneskene som lager krig også er i stand til med hell å kunne skape fred. Fra denne byen og den hendelse som dens navn får oss til å huske, er det utgått en ny mondial medbevissthet mot krig og en fornyet bestemtighet om å handle til fordel for freden.

Siden den fatale dag i august 1945 har de kjernefysiske våpenlagre stadig øket i mengde og ødeleggelseskraft. Selv om bare en del blir anvendt, må man spørre seg om en total ødeleggelse av menneskeheten er en mulig realitet.

Å huske Hiroshima betyr å avsky atomkrigen. Å huske Hiroshima er å arbeide for freden. Stillet overfor den katastrofe laget i stand av menneskene som enhver krig er, må vi bekrefte og om igjen bekrefte at tilløp til krig ikke er unngåelig eller uerstattelig.

Menneskeheten er ikke bestemt til selvødeleggelse. Freden bør alltid være hensikten og slutten: Freden etter søkt og forsvart i enhver omstendighet. La oss ikke gjenta fortiden, en fortid med vold og ødeleggelse. La oss plassere oss på den vanskelige fredsstien, den eneste sti som er verdig meneneskets bestemmelse, den eneste som fører mot en fremtid hvor rettferdighet og solidaritet blir virkelighet og ikke bare drømmer. På dette sted hvor så mange menneskeliv ble utslettet vil jeg få rette en appell til hele verden i livets navn, i menneskehetens, i fremtidens.

Til statsoverhodene og alle som har politisk og økonomisk makt, vil jeg si: At alle må arbeide for en fred i rettferdighet, at krigen ikke lenger blir tolerert og betraktet som et middel til å løse uoverensstemmelser, at det uopphørlig og utrettelig blir arbeidet med avrustning, at voldsomhet og hat blir erstattet med tiltro og velvilje.

Til de unge i hele verden sier jeg: La oss sammen skape en ny fremtid med brorskap og solidaritet, la oss vende oss til våre trengende brødre og søstre, la oss hjelpe de undertrykte, bringe rettferdighet der hvor våpnenes stemme høres. Deres unge hjerter har en enestående evne til det gode og til kjærlighet, benytt den i tjeneste for andre.

Til dere som tror på Gud sier jeg: La oss føle oss sterke i hans kraft som så langt overstiger vår, la oss holde sammen i bevissthet om at han kaller oss til enhet, la oss være medbevisste om det faktum at kjærlighet og deltaktighet i det gode ikke er fjerne idealer, men veien til en styrkelse av freden, — Guds fred.

San Francisco no. 4/81
(forkortet).

Det er med dype følelser jeg er kommet hit som fredspilegrim. Jeg har ønsket å besøke fredsmonumentet i Hiroshima på grunn av en personlig og intim overbevisning om at det å huske fortiden er å engasjere seg for fremtiden.

REDAKSJONELT:

Etter påske

Gammel tradisjon, seremoni og romantisk tankegang? — Javel, det kan godt være. En ting er i hvert fall helt sikkert. Vi er midt i mai måned. En gryende årstid, naturen banker på, ofte styrter regnet ned, kort sagt, det er vår.

Med våren vender menneskenes tankegang seg mot det livgivende og livsbekreftende. Kanskje det var derfor den katolske kirke engang i fortiden forsøkte å peke på, at med Messias' komme til jorden gikk mennesket inn i en tidsalder, hvor det hadde valget mellom å si ja til livet eller å la seg selv destruere. —

Den katolske kirke i øst såvel som i vest, omenn i forskjellige skikkelser, har pekt på det livgivende og inspirerende i Messiasforventningen ved blant annet ut fra Skriftens ord på folkelig måte å ære Guds Mor. Guds Mor, som den livgivende og utvalgte kvinne, som av Gud selv fikk betrodd en oppgave, og frem for alt sa ja til å føre denne ut i livet ved å føde Jesus Kristus og stå ved hans side inntil han måtte lide døden. —

Det gikk tradisjon i dette. Med mer eller mindre positive fortegn. Ett står allikevel fast: Den katolske kirke har aldri forlatt troen på Jomfru Maria som den som har stått som et av de fremste forbilder for menneskene. Hun trodde. — Hun aksepterte og hun fulgte etter. — Så langt står vi på Skriftens grunn. — La så være at kald intellektualisme og ufolkelig negativ nedlatenhet brummer noe om gammel gresk overtro og hedensk fruktbarhetskult som er blitt bragt med på lasset. Maria trodde på Gud og hadde tiltro til hans ord, og det er derfor kirkens tro helt fra den mest grå oldtid, ja endog før Det nye testamente ble til, at Jomfru Maria, den simple og ulærde kvinne fra Nazareth, var utvalgt av Gud til å være et forbilde for mennesker.

Det er derfor god grunn til at katolikker i Norge såvel som andre steder på kloden sender en vennlig tanke til den hellige jomfru, og kanskje ved leilighet midt i den materielle streben etter det daglige brød finner frem sin rosenkrans.

— — Eller kanskje det skulle være mulig i dagens travle samfunn å finne en åpen kirkedør, så man kunne liste seg inn med en blomst til «Kvinnen over alle kvinner».

Svend Aage Rasmussen

Å be er en kjærlighetshandling

Tekst og foto ved Vera Olsnes

Må det være et intervju med oss da? — Jeg var forberedt på denne reserverte mottakelse hos Jesu små søstre, så jeg fortet meg å si at vi skulle skrive mye om Charles de Foucauld, kongregasjonen og jubileet, selvfølgelig.

— Jo, da så, men det passet ikke akkurat nå, de spiste middag og skulle på arbeide igjen like etterpå. Lillesøster Josiane ser etter i avtaleboken. Det er pasjonstid, arbeid, botstid, retrett, personlige avtaler, men det blir plass til et intervju ved frokostbordet deres midt i den stille uke. Hun snakker meget godt norsk med en anelse fransk aksent som røper hennes herkomst.

Jesu små søstre bor i en gammel leiegård i Oslo. På døren henger et enkelt trekors. Intet navneskilt nevner småsøstrenes navn. På en liten treplate står kun «Jesu små søstre». Tre ord som røper et fellesskap hvor ingen blir fremhevet spesielt.

Et gløtt inn døren gir inntrykk av spartansk innredning og som understrekning av enkeltheten, duftet det gammeldags av kokt sild og poteter fra kjøkkenet. Atmosfæren vekker assosiasjoner. Jeg gledet meg til frokost hos dem om noen dager.

— — —

Det er få av Jesu små søstre i Norge. Så få at de er en sjeldenhet i bybildet med sine enkle blåtøyskjoler. I Oslo bor det to småsøstre og en postulant. Lillesøster Josiane er fransk og kom til Norge for første gang for 25 år siden. Hun har vært 5-6 år i Danmark og to år i Sverige. Lillesøster Agnes, som også er fransk, kom til Norge for fem år siden, omtrent samtidig som de flyttet inn i leiligheten i Maurits Hansens gate.

For to måneder siden sluttet Chantal seg til dem. Chantal er 25 år og har tidligere arbeidet for vanskeligstilte barn hjemme i Belgia. Hun er nybegynner både i vårt språk og i sitt postulat. Det er kun et halvt år siden hun bestemte seg for et liv blant Jesu små søstre. Hun er allerede godt i gang med sprogkurs. Ungpikefjeset brister i smil når hun forstår det som sies på norsk.

— Hva gjør at unge piker velger søsterlivet?

— Vi valgte ikke, kommer det i kor fra Josiane og Agnes. — Vi ble valgt.

Josiane: — Da den første tanke om et ordenscall meldte seg, slo jeg det fra meg fordi jeg trodde det var en ungdomsfantasi. Men det kom til meg oftere og oftere. Til slutt kunne jeg ikke annet enn å si ja, og først den dagen ble jeg tilfreds og fikk fred.

Agnes: — Ingen kan velge et ordensliv ut fra seg selv. Det er Gud som kaller og Gud lar en tvile og feile. Det er mye positivt i det også.

Agnes var postulant i Danmark, og snakker nå et nesten aksentfritt norsk.

— Kan du også dansk?

— Jeg kunne.

— Danskene går for å være åpne og spontane. Synes du vi nordmenn er håpløse i så henseende?

— Tvertimot. Nordmenn stopper oss ofte på gaten og spør hva vi driver med. Det er på grunn av kjolen. Den både inviterer til kontakt og beskytter oss. Og smiler man til folk, er kontakten der. De fleste i strøket her liker å slå av en prat. Det er hyggelig.

Og hun smiler fort og gjerne. Hun forteller at man vanligvis avlegger sine evige løfter etter 7-10 år i kongregasjonen. Generalpriorinnen holder til i nærheten av Roma. De evige løfter blir avgitt over St. Peters grav i Roma.

— Og det har du allerede gjort?

— Jeg har vært søster i femten år, stråler hun. Hennes ørsmå nyver rundt øynene røper ikke hennes alder. Jeg regner i smug tilbake i tiden og får ikke alderen til å stemme. En dames alder

får være hennes hemmelighet, så også for en søster.

— Hvordan reagerer foreldrene når barna ønsker å tre inn i et ordenscall?

Josiane: — Kommer an på hva slags hjem man kommer fra. Min far forsto det overhodet ikke. Han mente jeg gikk i fengsel, men da han så at jeg levde lykkelig, forsonet han seg med tanken og ble glad på mine vegne.

Agnes: — Noen foreldre tror de mister barna for bestandig, men vi blir ofte mer knyttet til hjemmet, foreldrene og søsknene enn døtre som gifter seg. Nu som vi har leilighet og plass nok, kan våre familier besøke oss i feriene og se hvordan vi har det.

Kontemplative

Jesu små søstre er en kontemplativ kongregasjon selv om man ikke umiddelbart forbinder dem med et kontemplativt liv i lukket kloster viet til bønn og arbeid.

— Man behøver ikke bo i kloster for å leve kontemplativt, sier lillesøster Agnes. — Det er rom for et kontemplativt liv i oss alle. Vi kan ikke bare tenke at det kontemplative kan de andre ta seg av, så slipper jeg.

Så begriper jeg bedre hva kontemplasjon innebærer. Alle mennesker kan trekke seg beskuende tilbake. På spørsmål om hvordan nordmenn reagerer på deres form for ordensliv, svarer lillesøster Josiane at protestanter ofte lettere forstår deres leveste. Katolikker er vant til forskjellige kongregasjoner og tenker gjerne i båser, kontemplative klostre kontra ikke-kontemplative.

Samling om Sakramentet

De små søstre feirer i år 25 års jubileum. Det er et kvart sekel siden

den første hellige messe kunne feires i deres eget kapell. Kapellet er deres hjemms viktigste rom. Deres kommunitet er bygget opp om Sakramentet og kapellet.

— Et lite kapell må vi alltid få plass til. Vi vil heller unnvære soverom og ligge i stuen bare vi får plass til et kapell i våre hjem, sier lillesøster Josiane, som fortsetter: — Hver torsdag har vi åpent hus. En fast gruppe, både katolikker og protestanter, samles her til fordypning og tilbedelse foran Sakramentet. Åpent hus har vi forresten alltid, men torsdagene er blitt spesielle. Jeg er ikke i arbeid utenfor hjemmet fordi det alltid skal være noen hjemme og ta imot. Verkstedet skaper også kontakt.

— Verkstedet?

— Agnes har et verksted her hvor hun lager kopper og kar i keramikk, gjenstander med kristne motiver, julekrybber for eksempel. Chantal er nå begynt å arbeide på verkstedet med Agnes. For å spe på inntektene har de begge vaskejobber.

Hvordan arter så småsøstrenes hverdag seg? De står opp ved sekstiden og ber stille bønn en halv time. De går til den hellige messe hos dominikanerinnen eller til St Josephs kapell før arbeidsdagen begynner. Midt på dagen har de en times stille bønn. Vesper bes vanligvis hjemme. Deres veier går mest mellom hjemmet, jobben og Kirken. En vei valgt for livet.

— Hva med fritiden?

Josiane: — Jeg føler meg fri hele tiden. Å be er en kjærlighetshandling. Når man gjør noe av kjærlighet, da er man fri.

Agnes: — Vi lever i et fellesskap og ikke ved siden av hverandre. Også i fritiden vil vi ta hensyn til hverandre.

— Det er en tanke som slår meg iblant når jeg går på gaten og støter på ublu oppførsel, ublu ord rablet på vegger eller hensynsløs banning som krenker oss alminnelige herdede: — Håper ihvertfall ikke prestene og søstrene opplever dette, det er dog for grovt.

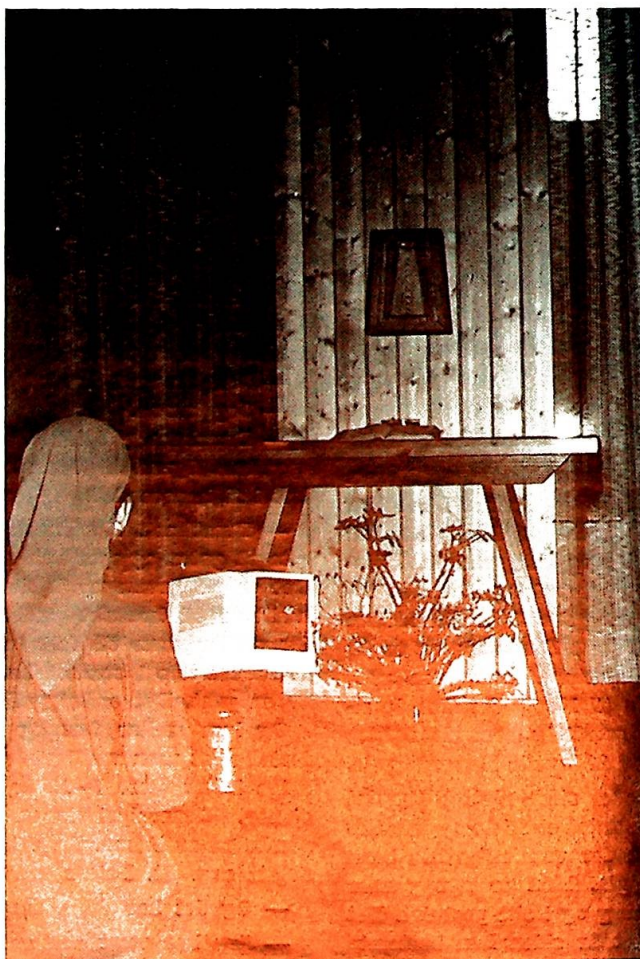
— For meg er det en appell til bønn, men det sårer selvfølgelig, sier lillesøster Josiane.

— Skylapper kan vi ikke gå rundt med, så vi ser det andre ser. Kristus var ikke alltid sammen med de pene-

(Forts. s. 15)

Jobben spiller en stor rolle for Jesu Små Søstre. Her er det keramikken som engasjerer.

Den 11. mai var det 25 år siden den første messe ble lest i dette kapellet hos de små søstre i Oslo. Dagen markertes med en høytidelig messe lest av Biskop Gran.

Mannen som lærte å elske mennesker

Bakgrunnen for Jesu små søstre

Hvis man vil gi en oversikt over ordenssamfunnet — Jesu små søstre — og deres historie, må utgangspunktet bli Charles de Foucauld. Fordi han er utgangspunktet for alle Jesu små søstre og brødre. Det er umulig å tenke seg Jesu små søstre eller brødre uten Charles le Foucauld, eller bror Charles, som han gjerne ville kalles. . . Bror Charles' liv ble kort, men er ikke like kort fortalt. Selv en forsøksvis kort framstilling av hans liv vil måtte bli av en viss lengde.

Charles de Foucauld ble født inn i en aristokratisk familie i Strasbourg 15. september 1858. Som seksåring ble han foreldreløs og vokste opp i sin velholdne bestefars hus. Han mistet barnetroen tidlig og regnet seg og levde som ateist i tolv år, sier han selv.

Han var en ensom, rik og livstrett ungdom. Etter å ha gjennomgått militær utdanning ved militærakademiet Saint-Cyr dro han ut som underoffiser til den daværende franske kolonien Algerie. Hans livsførsel hadde allerede på militærakademiet utviklet seg til ren dekadens som bare hadde tiltatt etter at han arvet bestefaren. Og denne livsførselen tok ikke slutt med utkallelsen til Algerie. Her ble han til sist degradert, og han måtte forlate landet.

I tiden som fulgte, slo han seg ned på et hotell ved Genfersjøen og begynte å studere nordafrikanske språk. Hele tiden hadde han hatt sin elskerinne Mimi hos seg. Hun var den største skandalen for regimentet i Afrika, ikke det at hun levde sammen med Charles de Foucauld som elskerinne, men at han presenterte henne som grevinne de Foucauld. Det skapte velldige reaksjoner i de Foucauld-familien hjemme i Frankrike.

Han ble imidlertid så besatt av sine studier at han ba om å få tre inn i det militære igjen, for slik å få anledning til å utdype studiene. Forholdet til Mimi ble oppgitt til fordel for studiene, og denne kvinnen, som hadde fulgt Charles i hans mest utsvevende år, går ut av hans liv like anonym som hun kom inn. Man kjenner ikke til hennes fulle navn.

Det viste seg at Charles de Foucauld måtte forlate det militære for annen gang, men denne gangen hadde han en klar hensikt med det. Han ønsket å foreta en forskningsreise gjennom nabolandet Marokko, som på den tiden var nærmest ukjent territorium for europeere.

Forkledd som jødisk rabbi vandret han omkring i dette landet og gjorde vesentlige topografiske og meteorologiske observasjoner, som resulterte i boken *Reconnaissance au Maroc*. Dette arbeidet oppnådde veldig anerkjennelse i vide kretser.

Etter at han var kommet tilbake til Frankrike og hadde mange lovord og stor ros, forlovet han seg, men brøt straks etter forlovelsen. Her befant nok Charles de Foucauld seg ved et slags nullpunkt i sin tilværelse.

Tomheten gapte imot ham klarere enn noensinne før, og ikke til å fylle med vellevnet av noe slag. Han hadde prøvd alt før.

I Marokko hadde han sett for mye til å kunne gripe igjen til disse livsurrogatene han kjente så vel fra før. Han hadde sett troende muslimer i bønn mot Mekka fem ganger daglig hver dag i to år. Hans følgesvenn på ferden hadde vært den kjente geograf og vitenskapsmann rabbi Mardochee, og sammen med de øvrige jødene i følget hadde han erfart den integrerte jødiske tro — den naturlige og selv-

følgelige omgang med troen på Gud som noe sterkere enn alt annet.

Disse inntrykk og erfaringer av andres sterke Gudstro lå nå ubearbeidet i ham og vakte uro i rasjonalistens og ateistens sinn. «Den muhammedanske tro vekket en dyp uro i meg. Å få se den troen, hvordan den hele tiden ble levet av disse menneskene i Guds nærvær, gjorde meg oppmerksom på noe større og sannere enn de verdslige gjøremål», sier han selv. Det var vel her — på dette stadium — at han begynte å ane motsetningen mellom det å søke troen på linje med bevisets tydeliggjøring og islams og jødedommens lære om troen som forstandens underkastelse. Han begynte å be.

Charles de Foucaulds bønn var til å begynne med en bønn om tro. Og en målrettet bønn som søkte rasjonell overbevisning i tråd med de tanker som fører an i vår moderne verden. Men bønningen ble gjentatt stadig oftere, stadig sterkere: «Gud, hvis du er til, gi deg til kjenne for meg.» Gud valgte å bryte gjennom hans fornuft og gi ham troen i et av sidekapellene til St. Augustins kirke i Paris i oktober 1886. Da var Charles 28 år gammel.

Omvendelsen eller tilbakevendelsen til troen skjedde i skriftestolen hos presten Huvelin, som ble hans åndelige veileder og støtte på den kronglete veien videre. «Så snart jeg trodde det fantes en Gud, forsto jeg at jeg ikke kunne annet enn å leve bare for ham». Denne holdningen måtte få radikale konsekvenser.

En annen av hans åndelige og menneskelige veiledere — kusinen Marie de Bondy — fikk ham nå til å besøke trappistklosteret ved Fontgombault. Møtet med munkene her i deres yd-

Offiseren, vitenskapsmannen og eneboeren, hvis tanker og idealer i dag danner grunnlaget bl. a. for Jesu Små Søstres virke også i Norge.

myke, stille liv og den materielle fattigdommen de omga seg med, gjorde et utslettelig inntrykk på ham. «Denne fattigdommen vant hans hjerte», skrev Marie de Bondy senere.

Huvelin får Charles til å foreta en pilegrimsreise til Det Hellige land vinteren 1888/89. Her gjorde Nasaret et like dypt inntrykk på ham som møtet med trappistene. Roen i det enkle liv han møtte, bragte ham nær skikkelsen Jesus Kristus og det hverdagslivet han hadde levd i Nasaret.

Her fikk Charles ønsket om å velge ordenslivet bekreftet. Men etter å ha tilbragt seks måneder som novice i trappistklosteret Notre - Dames - des - Neiges i Ardèche, ba han om å bli sendt til det fattigste trappistklosteret som fantes. Det førte ham til ødemarken i Syria — til klosteret ved Akbes, hvor han oppholder seg i syv år fram til 1897.

I løpet av denne tiden viste det seg at han ikke hadde funnet fram til sitt egentlige ideal, som var en enda nærmere etterlikning av Jesu liv i Nasaret, slik han opplevde det. Han lengtet sterkt etter å finne en eksistens-

form som så langt som råd var, skulle tilsvare Jesu skjulte liv i Nasaret, også helt konkret. Dette ville også bringe ham enda nærmere skikkelsen Jesus Kristus.

At også de ytre omgivelsene skulle svare til dem Jesus hadde hatt, førte ham ut av klosteret. Han forlater sine cistercienserbrødre, som var blitt hans gode venner (jfr. *Lettres à mes frères de la Trappe*, Paris 1969), for å leve Jesu liv i Nasaret i et lite skur i hagen hos klarissesøstrene (fransiskanerinner) som gartner og altnuligmann for dem. Det var her i Nasaret han skrev sine Meditasjoner over evangeliene og Notater som er utgitt i *Ecrits spirituels de Charles de Foucauld*. Her ble han i tre år inntil han bestemte seg for å vende tilbake til Notre-Dame-des-Neiges og begynne sin ordinasjonsretrett. Han ble ordinert prest 9. juni 1901. September samme år reiste han til Afrika.

Han hadde innsett at Jesu liv i Nasaret kan leves hvor som helst. Og i Det Hellige land fantes det mange prester, men hva med traktene i Nord-Afrika han kjente så godt fra tidlig-

ere år. Hva med muslimene og de franske soldatene ved garnisonene i Sahara. Her fantes det ikke prester.

I Beni-Abbès bygger han sin første eremittasje for «bønn og gjestfrihet». Bruddet med trappistene betød ikke i seg selv et nytt kall, men en utdypelse av det opprinnelige som han måtte leve i verden. Det var her i Beni-Abbès han skrev *Evangeliet framstilt for Saharas fattige* (1903) og gjorde ferdig *Reglene for De små brødrene av Jesu hellige hjerte* (1902), som han hadde begynt å sette sammen i 1899 i Nasaret.

Hver dag kom det mange og søkte losji hos ham i eremittasjen; han kunne ha mellom seksti og hundre besøkende innom i løpet av én dag, og opptil elleve overnattingsgjester.

Bror Charles delte alt han hadde med dem som kom. Snart begynte folk å kalle eremittasjen med det arabiske ordet for fraternitet. Særlig slavene tok br. Charles omsorgsfullt imot. På denne tiden florerte slaveriet i Marokko. Med de midler han selv hadde til rådighet og dem han kunne tigge seg til av familie og andre, forsøkte han å kjøpe så mange som mulig fri. Han protesterte etter-

NY BOK:

Hallvard Rieber-Mohn

SMÅ- VARMT OG BRENN- HETT

Dagsaktuelle
utfordringer
både for
hjernen og
hertet

Ib. kr. 80,-
ANSGAR

trykkelig overfor de franske myndigheter som han mente hadde plikt til å få satt en stopper for slavevesenet. Hans anstrengelser førte imidlertid ikke fram.

På oppfordring fra en venn fra militærakademiet Saint-Cyr, som nå var general i den franske hær i Sahara, besøkte han Hoggar-provinsen i Algerie. Her holdt Tuareg-stammen til, og det viste seg å bli hos dette folket han skulle finne sitt endelige mål. Han studerte Tuareg-språket og bestemte seg raskt for å oversette evangeliene til Tuareg.

På universitetsbiblioteket i Oslo bl. a. finnes både hans enorme tuareg-grammatikk og ordbok (tuareg-fransk).

Til å begynne med levde han blant dem på deres vis som nomade, og i løpet av denne tiden fikk han oversatt evangeliene til tuareg.

Etter å ha gransket sin sjel og søkt råd hos sine trofaste veiledere — Huvelin og Maria de Bondy — besluttet han i mai 1905 å forlate Beni-Abbès og dra for godt til Hoggar. Her lette han i flere måneder før han til slutt fant et passende sted. Stedet som vant hans hjerte, nådde han fram til i august: Tamanrasset i det indre Sahara. «I Saharas store, støyfrie områder, arbeider du badet i stillhet . . . En stillhet som er både ytre og indre. Den ene bærer den andre . . . Gud taler bare hvis mennesket innskrenker seg til stillhet».

Her slutter Charles de Foucaulds lange vandring — midt i Saharas ørken — her begynner hans egentlige liv. Det var her han ble skutt i 1916 av noen opprørere fra Tripoli som var fiendtlig innstilt overfor den franske garnison som befant seg like ved. Her fortsetter hans idealer å spire. Disse spirenes blomstring er en annen historie — de er historien om Jesu små søstre og brødre.

— KONTEMPLATIVE MIDT I VERDEN —

Det skulle gå seksten år fra bror Charles døde til han fikk noen etterfølger som han ønsket så sterkt.

I 1932 viste det seg at hans liv hele tiden hadde vært en kilde til inspirasjon for en rekke mennesker og særlig for en pater Voillaume og fire unge prester som bestemte seg for å dra til Algerie og følge reglene br. Charles hadde latt etter seg med tanke på Jesu små brødre som aldri kom mens han ennå levde. Slik begynte spiren i ørkenen å blomstre. Og i full blomst sto den da Jesu små søstre ble grunnlagt ved Touggourt i Sahara

av lille søster Magdeleine av Jesus i september 1939. Br. Charles hadde også ønsket kvinner til sin spesielle orden.

Lille søster Magdeleine hadde lenge ønsket å følge br. Charles, men hadde ikke trodd at hun en dag skulle grunnlegge kongregasjonen han hadde bedt så sterkt for. — De fleste av oss utenfor Frankrike har nok lært br. Charles å kjenne gjennom de små søstrene. De viser hele tiden til ham — han lever i deres handlinger, i deres tanker. Allikevel sier lille søster Magdeleine: «For helt å forstå br. Charles, bør vi glemme ham, så vi kan se Jesus lyse gjennom ham». Og slik vil også de små søstrene at det skal være med dem.

Lille søster Magdeleine har nedlagt et fantastisk arbeide. Foruten å ha vært så å si kontinuerlig på reise, har hun også vært deres åndelige veileder og inspirator. Hele tiden har hun skrevet fra sine reiser til samtlige små søstre sine tanker og inntrykk, sine meditasjoner og bønner. Og i alle fraterniteter er det en komplett samling av l. sr. Magdeleines brev som ikke har opphørt å komme. Dette har vært en konstant

kilde til vekst og videreutvikling for søsterfelleskapet over hel verden.

I dag er det lille søster Annie som er ansvarlig for alle de små søstrene i verden. Hun er som den ansvarlige må være, en lille søster alltid på vandring — en nomade. Alle søstrene som er spredt rundt omkring i verden skal besøkes av den ansvarlige med jevne mellomrom.

Lille søster Annie, som i februar i år besøkte Skandinavia, fortalte at egentlig var hennes drøm å arbeide i en fabrikk, og det var ønsket om å forene dette arbeidet med et kontemplativt liv som gjorde henne til en av de små søstrene. Jeg tror at dette er felles for alle de i dag over 1200 små søstrene — de vil være kontemplative midt i verden.

Liksom Jesus fra Nasaret. Fattige i bønn blant muslimer, jøder, buddhister, hinduister, kristne og ikke-troende, i arbeid, i hverdagen, blant de fattige rike, blant de rike fattige, blant de fattige fattige, blant de rike rike. Bedende i arbeid blant mennesker.

De ytre omgivelsene velges alltid slik at Jesu små søstre blir ett med miljøet de befinner seg i. I en byleilighet, i en sirkus- eller sigøynervogn,, i nomadeteltet, ombord i djunken med et arbeid som er solidarisk og ikke eksklusivt: på

Findus fabrikker i Hammerfest, vaskejobb i butikkllokaler eller sykehus, sykepleier, keramiker, kjøkkenhjelp, alt du kan tenke deg gjort av det store flertall og helst med hendene. Men uten avstand til dem som faller utenfor dette mønsteret. Det er mange intellektuelle som har fått sin sosiale bevissthet skjerpet i møtet med Jesu små søstre og brødre.

Også særlingen og originalen innen såvel som utenfor kirken kan finne sin plass i de små søstrenes vennekrets — for her prekes ikke, her belæres aldri med ord. Alle får på den måten tid til å tenke etter. Bror Charles sa og alle de små søstrene og brødrene sier uten å si det: «Vårt kall er å rope evangeliet ut fra hustakene, ikke med ord, men med vårt liv».

Hvor får de så kreftene fra, inspirasjonen, styrken. Fra bønner — kontemplasjonen. På kne, som muslimen, i tilbedelse av det hellige sakramentet. Hver dag i bønn på gulvet henter de sin føde — sin styrke — ikke i et

møte med en upersonlig eller fjern Gud, men i en levende person — personen Jesus — Guds sønn. Alltid er kapellet der i den lille leiligheten i Hammerfest, på djunken i Hongkong, i nomadeteltet, i sigøynervogna, med Jesu legeme — Jesu person. Hvordan skulle man kunne leve Jesu skjulte liv i Nasaret uten hele tiden å befinne seg i hans nærvær og der få den støtte og oppmuntring han alltid har å gi.

I Norge ble den første messe lest hos de små søstrene den 11. mai for nøyaktig 25 år siden — i 1956 — av dominikanerpater Patfoort. De har siden holdt til i Oslo, først i Ullevål Hageby, så i Østgårdsgate på Tors-hov og i de siste årene i Mauritz Hansens gate ved Frydenlund bryggeri. I Hammerfest begynte de to år senere en fraternitet som har livberget seg særlig ved arbeid på Findus fabrikker.

I Norden finnes de også i Stockholm, i Helsinki, i Tampere, i København og på en bondegård i Øm på Jylland. Finnland er nå skilt ut som egen provins, mens Grønland, hvor de første småsøstrene slo seg ned for et snaut år siden, hører til den samme provins som Norge og de øvrige nordiske land. Det finnes for tiden en finsk liten søster og en svensk og to danske postulanter, og det gleder oss alle som et godt tegn på at bror Charles' ånd slik den leves av Jesu små søstre, har begynt å slå røtter også i det nølende Norden. Denne livsformen synes for stadig flere å være framtidens livsform for mange av de som søker å leve i et ordens-kall orientert mot verden og mot Jesus Kristus.

Jan Erik Rekdal

BIBLIOGRAFI

Om spiritualiteten:

1. **Silent pilgrimage to God** — The spirituality of Charles de Foucauld — by a little brother; London 1974.
Fransk original: **Ce que croyait Charles de Foucauld**.
2. **Au coeur des Masses: La Vie religieuse des Petits Frères du Père de Foucauld**, René Voillaume, 1953.
Engelsk forkortet overs.: **Seeds of the Desert**, 1972.
Dansk forkortet overs.: — **ligesom Jesus i Nazaret**, 1973.....
3. René Voillaume: **Att leva i bøn**. Charles de Foucaulds efterføljd, 1980.

Biografier og brevsamlinger:

1. René Basin: **Charles de Foucauld, Hermit and Explorer**, London 1923. (fransk original).
2. **Spiritual Autobiography of Ch. de F.** — by Jean-François Six, 1964 (fransk original).
3. Barbro Lindqvist: **Charles de Foucauld**, 1968. Tidlige utgave het **Den helgade öknen**.
4. Br. Charles: **Lettres from the Desert**, London 1977
fr. orig.: **Lettres à mes Frères de la Trappe**, 1969).

Den 42. Eukaristiske Verdenskongress avholdes i Lourdes fra den 16. til den 23. juli 1981

Pilegrimer fra hele verden samles om mottoet:

**JESUS KRISTUS
BRØDET SOM BRYTES
FOR EN NY VERDEN**

Opplysninger og evt. påmelding snares ttil Pastor Olaf Wæring, Postboks 8270, Hammersborg, Oslo 1.

ST. GUDMUNDS LEGAT

for katolske barn og ungdommers religiøse utdannelse skal utdeles. Søknader sendes til:

Prioren for Dominikanerne,
Postboks 5036 Ma., Oslo 3.

Søknadsfrist: 15. juni.

I Dorothy Sayer's fotspor

Av Ingeborg Ansteensen

Jeg tror at svært få, om noen, kan la være å fryde seg over denne engelske forfatterinnens romaner. Egentlig er det kriminal-litteratur, men bortsett fra intrigen, som er glimrende uttenkt, og det spennende hendelsesforløpet, så er det miljøet, atmosfæren, som i like høy grad fanger lesernes interesse. Det er så festlig, så koselig, så engelsk, og hennes språk er så elegant!

Hennes amatørdektektiv, Lord Peter Wimsey, «second son of the Duke of Denver» — er «a born gentleman»: høflig, kultivert, humoristisk, usnobbet. — Ja, dette også: For å dra fordel av at han var Lord, — vek han tilbake med forferdelse. Han holdt det heller ikke skjult! Selv karakteriserer Dorothy Sayers ham som «en eighteenth-century Whig-gentleman, born a little out of time».

Som privatdektektiv har han et moralsk problem: Har han, som legmann, rett til å avsløre en forbryter, oftest en morder, som i datidens England (i 1920-årene) ubønnhørlig ble dømt til galgen? — Var ikke dette ene og alene politiets sak?

Forfatterinnens talerør, Harriet Vane, senere Lord Peters hustru, svarer på dette: Det var slett ikke farefritt for ham, og mange hadde grunn til å være takknemlig mot ham. Og vi kan tilføye: Han tålte jo ikke disse påkjennningene heller, for det endte alltid med nervøse sammenbrudd, fordi hans mentale helse hadde fått en alvorlig knekk, da han som offiser

gjorde tjeneste under første verdenskrig og var utsatt for grufulle opplevelser.

Dorothy Sayers lar ham stamme fra hennes eget hjemlige landskap, The Fens, hvor hans familiegods lå like ved byen Denver, som virkelig eksisterer.

Dorothy Leigh Sayers var født i 1893 i Oxford, som datter av en prest. Som lite barn kom hun til Bluntisham, en liten landsby like nord for Cambridge, hvor hennes far var rektor, sogneprest. Her tilbragte hun sin barndom i den store gammeldagse prestegården. Senere flyttet de til Christchurch, litt lenger nord i The Fens, og som gift bodde hun i byen Witham i Essex, før det en tid i Oxford og London.

Hun fikk sin akademiske utdanning i Oxford, ved Sommerville College for kvinner, hvor hun studerte språk, døde og levende. Vera Brittain beskriver henne som en ung, frodig kvinne — «who always seemed to prepare for parties». —

Dorothy elsket Oxford. I «Gaudy Night», som foregår her, ber hun i forordet om tilgivelse for at hun har plassert det imaginære kvinne-college «Shrewsbury» på «Balliol College's sacred cricket-ground!» — Dette viser hennes rørende ærbødighet for Oxfords gamle ærverdige læreseter.

Dorothy Sayers var meget allsidig som forfatterinne. Hun har etterlatt seg essays, filosofisk, estetisk, teologisk, dyptpløyende og engasjerende. Og nevnes må også hennes oversettelse av Dantes Divina Commedia.

Til Canterbury-Festivalen i 1937 skrev hun «The Zeal of Thy House», et skuespill som ble oppført der, og hvor hennes spillende fantasi og sterke sans for humor riktig kommer frem: I et kapitel møte i katedralen i slutten av 1100-årene lar hun erkeengler og engler delta. Og erkeengelen Gabriel plukker av

seg en fjær som skal brukes som penn av den engel som referer møtet! —

Dorothy Sayers elsket de gamle middelalderske sognekirker som der er så utrolig mange av i England. Der skal være over 10 000 av antikvarisk verdi. (Mervyn Blatch: «Parish-Churches in England in Colour». London 1974). Hun fører også i sin opplagt beske bok «The 9 Tailors» leseren inn i den fortryllelse som utgår fra dem. Nærmere bestemt fra 2 kunstopplevelser som de meddeler: Den ene er «Engletakene», som jeg har beskrevet i et tidligere nummer av dette blad (julen 1980), og den andre er på et annet felt, nemlig musikkens: «The art of Change-Chiming». Begge fenomener er engelske. De finnes ikke i andre land, såvidt jeg vet. Jeg hørte «The chiming» første gang i Stratford-on-Avon fra Trinity Church, hvor Shakespeare ligger begravet. Senere fra Winchester Cathedral en hel lørdag, og fra St. Aldate's i Oxford. —

Det er ikke klokkespill, men det kimes en melodi i forskjellige toneleier: Høytidsfullt og jublende klinger den ut over de gamle byene. Det er så overjordisk skjønt at man gjerne reiser tilbake igjen for å oppleve det —

Så stor er min beundring for Dorothy Sayers' forfatterskap at jeg under mitt Englandsopphold sommeren 1980 la rutene om de stedene hvor hun har levet.

Fra Cambridge hadde jeg en uforglemmelig tur oppover The Fens, hvor jeg først så barndomshjemmet i Bluntdisham. Det var en vakker 1700-talls bygning med smårutete franske vinduer og inngangsdøren flankert av hvite søyler. Huset lå i en stor park. Det hele virket aristokratisk.

Lenger nord så vi kirken i Uppwell, som sikkert er modellen for Fen-church St. Paul, som er en englekirke, og som hun beskriver så henrivende i «The 9 Tailors», og hvor intrigen nettopp er knyttet til englene.

Det var interessant å se dette landskapet som hun var fortrolig med. Det er flatt som Danmark, og var for mange hundre år siden sumpete myrer, men er nå oppdyrket. Mil på mil kjørte vi gjennom kornmarker og sukkerroemarker,

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstyrforretning
TORNØEGARDEN - BERGEN

gjennomskåret av kunstige kanaler. Jorden var sort og fet og fruktbar.

Hun likte ikke The Fens. Sikkert har hun opplevet voldsomme snestormer og oversvømmelser, som hun skildrer så glimrende. På sine litt eldre dager bodde hennes foreldre i den lille byen Christchurch her oppe, og hun tilbrakte ferier fra Oxford hos dem. Uforglemmelig festlig skildrer hun i «The 9 Tailors» en uværssaften i den koselige prestegården med flammende bål på kaminen, og «tea and muffins». Det er Lord Peter og hans trofaste «man», Bunter, som har funnet husly her. Det er sikkert sine egne foreldre hun skildrer i det sympatiske presteparet.

— I Witham i Essex bodde hun nesten hele sitt gifte liv. Hennes mann, major Arthur Fleming, var arbeidsudyktig, og hun måtte påta seg underholdet også av sin mor, som var blitt enke, og av en gammel ugift tante.

Man må beundre henne. Hun skrev nesten livet av seg med å skrive bøker, artikler, teater- og TV-stykker. De bodde i byens hovedgate i eget hus, og jeg så den minneplaten som er satt opp ved siden av inngangsdøren. Der står:

DOROTHY L. SAYERS

1893 — 1957

Novelist and theologian and Dante-Scholar lived here

Det var den skuespilleren som spilte Lord Peter i filmene, som avslørte den i 1975.

Der eksisterer i Witham et «Dorothy L. Sayers Historical and Literary Society», stiftet 1976 av hennes beundrere. Jeg ville gjerne ha besøkt kontorene, som skulle være i huset. Det

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24

33 55 25

Telegr.adr.:

Rustfriknut

viste seg at de var et annet sted, og lukket p.g.a. ferie. Men jeg kom da i allfall inn i gangen i hennes hus, og må ha stått på det sted hvor hun døde, ved foten av trappen. Det var den 17. desember 1957, og hun var nettopp kommet trett hjem fra London sent om aftenen. Plutselig ble hun meget syk og falt om, og der fant hennes sekretær henne død neste morgen. Diagnosen, hjerteinfarkt, ble verifisert ved obduksjonen.

Det var en trist avslutning på en igrunden trist og ensom tilværelse, iallfall de siste 7 år, da hun var enke. Hun følte ensomheten sterkt, og hun led under den, hungrende etter varme og kjærlighet, som hun alltid hadde vært. —

Der var ingen grav å besøke i Witham. For hennes biograf, Janet Hitchman, gir den forunderlige opplysning at «Dorothy's ashes» står i en bombet kirke i London, hvor hun i senere år deltok i menighetsarbeidet. Der var samlet inn midler til et monument på graven, men ingenting skjedde.

Det var å ønske at England ville vise henne den ære. For den er velfortjent. Så mange som hun har gledet med sitt forfatterskap!

Kvinnekonferanse i Drammen

Oslo (KIT): «Kvinnens plass i mannens kirke» blir den røde tråden gjennom den konferansen Kirkerådet skal ha på Danvik Folkehøgskole i Drammen 22.—23. mai i år. Formålet med konferansen er å sette ut i praksis noe av det teoretiske arbeidet som er gjort om kvinnens rolle i Den norske kirke de siste årene.

Blant dem som er invitert til konferansen er biskopene/domprostene, representanter for bispedømmerådene og deres kvinneutvalg, og for yrkesorganisasjonene i kirken.

Foredragsholdere på konferansen blir teologene Astri Hauge og Anne

Marie Tannæs og psykolog Marit Gjærum. De skal snakke om henholdsvis «Kvinnens plass i mannens kirke», «Men du forstår ikke hva jeg sier — Hvilke følger får menns og kvinners ulike erfaringsverden for forkynnelse og sjelesorg?» og «Kvinnens plass i morgendagens kirke — Hva gjør vi når vi vil forskjellig?»

Konferansen byr også på en panel- og plenumsdebatt om «Kvinnelige prester — et problem eller en berikelse for kirken?» Samt frimodige ytringer, gruppearbeid og kunstneriske innslag.

Bakgrunnen for konferansen er at Bispemøtet i 1975 ba Kirkerådet utrede spørsmålet om kvinnens plass i

A/S NORSKE SHELL

FYRINGSOLJE

Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge

Ved bestilling av olje:

02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

BEGRAVELSESBYRÅET

TS Jacobsen *9/1s*

Ullevålsvn. 1

TELEFON * 20 79 05

Alltid telefonvakt

Vi kommer i konferanse

Ordner alt

Egen parkeringsplass

kirken. Høsten 1979 kom resultatet, utredningen «Fra kirkens kvinneside». Det er en grundig framstilling av kvinnens plass i jødedom og kristendom fra gammeltestamentlig tid til i dag, utgitt av Andaktsbokselskapet. Utredningen konkluderer med at arbeidet med dette emnet må fortsette. I fjor sommer vedtok Kirkerådet å gjøre dette. Det ble engasjert en halvtids kvinnekonsulent for ett år, som blant annet skulle forberede den konferansen som kommer i mai. Med seg i dette har konsulent, Synnøve Hilden, en arbeidsgruppe som består av psykolog Marit Gjærum, teolog Astri Hauge, adjunkt Maja Osberg og stud. philol. Ingeborg Thoresen.

Messe på den kinesiske Mur

Rom (NC) — Præster fra Japan og Frankrig har concelebreret en messe på Den store kinesiske Mur i forbindelse med et fem-dages besøg i Peking, meddelte Salesianernes nyhedsbureau.

Meddelelsen bygger på et brev fra en salesianermissionær i Japan, efter præstens hjemkomst fra en reise i Kina.

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

Præsten fortæller, at messen fandt sted 6. december 1980 med tilladelse fra gruppens kristne kinesiske guide. Hovedcelebranten omtales blot som p. Renaud fra den parisiske udenlands-mission.

«Vi valgte det højeste sted, vi kunne, og brugte en stor kuffert som alter», skriver salesianeren fra Japan, «Vi bad for hele Kina og for alle lidende kinesiske katolikker», tilføjede han. «Vi betragtede denne messe på Den store Mur som et tegn og et symbol på håb».

Præsten fortæller også om flere møder med kinesiske præster og lægfolk. «Det er mit indtryk, at kirken stadig lever i Kina», skrev han til p.Zen. «Der er problemer både med Vatikanet og med de kinesiske myndigheder, men jeg tror ikke, de berører de almindelige troende».

Megen ungdom i kirken

Rejsegruppen deltog også i en messe i domkirken i Peking sammen med over 1.000 mennesker, der var samlet 7. december for at fejre vigilien til festen for Marias uplettede undfangelse. Mange af dem, der deltog i messen, var unge mennesker, «hvad der modsagde de oplysninger vores guide havde givet os. Han forsikrede os om, at der ingen unge var blandt de troende», sagde præsten.

Det politiske klima forbedres snart

Under en samtale med p. Petrus Wang, en 72-årig præst, der er ansat ved domkirken i Peking, fik præsten fra Japan at vide, at der er syv præster, der arbejder ved domkirken; men andre præster er stadig i arbejdsleje. P. Wang var sikker på, at Kina snart vil optage forbindelser med Vatikanet og sagde, at «problemet er politisk (bl.a. Vatikanets diplomatiske anerkendelse af Taiwan) og ikke religiøst».

De kinesiske katolikkers patriotiske Forening er godkendt af den kommunistiske regering og anerkender ikke Vatikanets autoritet med hensyn til at udnævne biskoper. Valget af p. Michael Fu Tieshan til biskop af Peking sidst i 1979 er ikke godkendt af Vatikanet.

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs domkirke	lord.: 14.00	—	—
Akersveien 1	sond.: 9.30	11.00	—
tlf. 20 72 26 - 20 72 44	(eng) 19.00	—	—
St. Hallvard kirke, Frans'skanerne, Enehaugt. 4, tlf. 67 23 83	8.35	11.00	—
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00	11.00	—
Vår Frue Villars kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 21 23 55	9.00	11.00	—
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587	—	10.00	—
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	lord.: 18.30	—	—
sond.: 8.00	11.00	—	—
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lord.: 19.00	—	—
sond.: 8.30	11.00	—	—
Vår Frue Kirke, Helleveien	sond.: 9.30	—	—
Florida kapell, Nygaardsgt. 124	19.00	—	—
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelenstg. 1, tlf. 83 20 19	lord.: 13.00	—	—
sond.: 8.30	10.30	—	—
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00	—
HALDEN: St. Peters kirke, Kr'stan V's pl. 1, tlf. 81 168	9.00	10.45	—
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751	lord.: 18.00	—	—
sond.: 8.30	11.00	—	—
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 23 195	—	11.00	—
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterstg. 5, tlf. 22 381	9.00	11.00	—
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lord.: 18.00	—	—
sond.: 8.30	11.00	—	—
LILLEHAMMER: Mariakirken, Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lord.: 18.00	—	—
sond.: 8.30	10.00	—	—
LILLESTRØM: St. Magnuss kirke, Rømeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	sond.: 9.00	10.30	—
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	17.00	—
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793	lord.: 18.00	—	—
STABEKK: Maria kirke, Nyeveien 17, tlf. 53 77 35	19.00	10.45	—
Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69	9.15	10.30	—
STAVANGER: St. Svitbuns kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	lord.: 17.00	—	—
sond.: 8.30	11.00	—	—
Søndag kl. 18.00 dialogmesse på fransk.	sond.: 9.30	—	—
TONSBERG: St. Olavs kirke, Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949	—	11.00	—
VOSS: St. Olavs kapell, Finne, tlf. 12 510	—	Efter avtale	—
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2	9.00	11.00	—
B'skopen og prestegården, tlf. 21 214	—	—	—
St. Elisabeth hospital, lla, tlf. 21 670	6.15	—	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Fl'ntegt. 3, tlf. 72 779	—	11.00	—
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eystens sykehjem, Jernbanegt. 29	—	11.00	—
MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	—	11.00	—
ALESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558	lord.: 17.00	—	—
sond.: 8.30	11.00	—	—
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storg. 94, Sogneprestens tlf. 84 277	lord.: 18.00	—	—
sond.: 8.00	11.00	—	—
St. Elisabethsøstrene, Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sond.: 8.00	—	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30	—
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447	19.00	11.00	—
HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	lord.: 15.00	—	—
sond.: 8.30	10.30	—	—
NARVIK: Kristi Kongekirken, Håreksgt. 82	—	18.30	—
SELFORS: Vår Frelzers kirke, Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072	—	Efter avtale	—

St. Peters Kirke, Halden. Søndagsgudstjenestene i tiden fra 1. april til 1. oktober blir: Dialogmesse kl. 8.-, Høymesse kl. 10.-.

EN SANN LANGFREDAG

Kirken fyltes — som vanlig — det var vel bare stillere, litt mer alvorstfulte ansikter å se enn vanlig. Liturgien den dagen begynner med stillhet, bare *det* en fin og nå etterlengtet del av en messe.

Og så begynte dramaet, det som hendte den historiske dagen da vi mennesker drepte Guds sønn, og som i år ble nåtid for oss i St. Hallvard kirke i Oslo, nåtid og nærværende så vi følte det og stirret — på det som skjedde foran øynene på oss og innover i oss selv. . .

Ropet fra mengden (en ungdomsgruppe midt i kirken) var der, et hardt og ubarmhjertig rop. Og Kristus kom bærende med korset opp midtgangen og falt, en ung mann som ikke orket mer og måtte hjelpes opp. Det gjorde sviende vondt å se. Og vi fikk se ham korsfestet inntil en vegg med et uttrykk i ansiktet som grep ens hjerte. . . Dagens kjente salme ble også sunget av ungdommene, stilisert, uten akkompagnement, som om de var lamslåtte, helt i tråd med det som skjedde.

Dette var noen av delene i dramaet som unge norske katolikker hadde satt i scene, som utfylte den faste liturgien på en — det må kunne sies — fullkommen måte. Det tilkommer dem stor ære for dette.

Det ble en virkelig Langfredag, for Kristi død ble levende, paradoksalt

nok, og det så virkningsfylt at det innvirket på hele resten av påskehøytiden, den himmelglade oppstandelsen.

Mange steder i verden, for eksempel lengst syd i Europa, kan man nå få oppleve at ungdom likesom beriker messen i kirken ved å tilføye noe, — det kan ganske enkelt være *stillhet!* Eller det kan altså være en dramatisering av en av kirkeårets viktigste dager, som nå her i nord sist Langfredag. Eller det kan være *glede*.

For kort tid siden var det også bekjentgjort en messe i St. Hallvard med meditasjon, arrangert av ungdom. I parentes bemerket er vel akkurat den kirken med de bare veggene og mulighet for variert belysning spesielt egnet for slike ting, og det kristne skuespill — innenfor kirkenes vegger — er det ikke riktig gammelt og aldeles riktig?

Nylig sa en katolikk, han er slett ikke gammel, at han savner så en stille messe av og til, en messe hvor en ikke absolutt skal ha noe i hendene og svare riktig alle steder og syngte lange salmer! En messe hvor en kan følge ordene og handlingen ved alteret og høre stillhet omkring seg så det hele blir en aktiv meditasjon og en kan falle til ro.

Dere unge skaper fremtidens kristne kirke. Der er allerede lovende tegn. Takk for det.

Cris

Økumenisk samhold og vennskap

Fellowship of St. Alban and St. Sergius er en internasjonal økumenisk organisasjon, hvis norske avdeling ble dannet på Bygdøy i 1965. Lutheranere, anglikanere, ortodokse, katolske m. fl. har sett det som sin oppgave å forsøke på i høyere grad å oppleve hverandre innenfra.

Denne intensjon er helt i overensstemmelse med den internasjonale økumeniske bakgrunn ut i fra hvilken man allerede i 1925 stiftet det internasjonale Fellowship of St. Alban and St. Sergius. — Som navnet antyder, var det opprinnelig representanter for den engelske kirke og de ortodokse kirker som følte behovet for en nærmere kontakt. Det kan derfor heller ikke undre en at en del av det denne organisasjonen representerer i sterk grad er preget av den spiritualitet som utgår fra disse to kirkelige retninger. Dertil må man også tilføye at svært mye av det man gir uttrykk for ligger på det teologiske plan. Hvis man imidlertid forstår å se bak de ytre rammer, vil man meget hurtig oppdage den varme og den gode vilje som preger Fellowship of St. Alban og St. Sergius. Man vil hverandre noe godt og man yter en positiv innsats, ikke minst her i Norge, for å trenge inn til det som er felles arvegods i den kristne kirke, det være seg av teologisk som av liturgisk karakter.

Det norske Fellowship utgir et lite blad som peker på det vesentlige som denne bevegelse står for. Navnet Samfunn er da vel også nettopp uttrykk for den gode vilje og ønske om samhörighet som denne krets fylkes om.

Innholdet varierer naturligvis ettersom hvem og hva det skrives om.

Den nordiske valfart til Lourdes

20 — 27 AUGUST 1981

8 dages flyreise med fuld pension

Pris: Kastrup - Lourdes, tur-retur, på hotel dkr. 3.375,—

Særpris for syge og handicappede

på «Accueil Ste. Bernadette» dkr. 2.325,—

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Valfartspræst: Pater Per WAAGØ, O.M.I.

Program og oplysninger:

VALFARTSKOMITEEN, Barsehøj 25, DK. 2900 HELLERUP.

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Glags vei 23, Grefsen

Tlf. 21 18 32

men det skal innrømmes at det ligger på et plan som de fleste sikkert synes bare har bud til en snever krets. mer.

Samfunn og organisasjonen Fellowship of St. Alban og St. Sergius er å anbefale hvis man med hele sin sjel brenner for samfunn med kristne av ulike oppfattelser og uttrykksmåter, men det vil sikkert være klokt av de mennesker som står for dette å forsøke å komme mere i kontakt med den menneskelige side av økumenikken. Det er sikkert et område man med fordel kunne kaste seg over *ved siden av den teologisk/liturgiske*. For man kan ikke skape et *liturgisk* samfunn uten mennesker som ønsker og forstår kjernen i den liturgi som kommer fra hjertet, og det er ikke helt så sikkert at den er så teologisk velfundert.

Samfunn,

Organ for den norske gren av The Fellowship of St. Alban and St. Sergius. Januar 1981, 5. årgang nr. 1-2.

De som eventuelt måtte ønske å komme i nærmere kontakt med The Fellowship of St. Alban and St. Sergius kan henvende seg til Bo Gjessing, St. Teresa-Huset, Haugbovegen 10, 1375 Høn.

PLAGIERTE GALILEO JESUITTFORSKER?

Bergen (NØP) Galilei Galileo lånte mange av sine mest kontroversielle idéer fra forelesningsnotater og lærebøker produsert ved Collegio Romano, sannsynligvis av jesuitten Paolo Valla.

Dette hevder i alle fall historikeren William Wallace. Galileo gjorde imidlertid den feilen at han gjorde disse idéene til en bestselger, og ble dermed stemplet som kjetter, først i 1616 og senere i 1633.

Dersom Wallace har rett, er det litt av en ironi at den kardinalen som fikk Galileo dømt første gangen var jesuitten Robert Bellarmin. Hva om Bellarmin hadde visst at Galileo hadde lånt tankegodset av en av hans medbrødre?

I november 1979 bebudet pave Johannes Paul II en ny gjennomgang av prosessen mot Galileo, og antydte at kardinal Bellamin nok hadde handlet overilt den gang. Hovedanklagen mot Galileo var hans forsvar av det heliosentriske systemet. Dette systemet var utviklet av Kopernikus, som i likhet med paven selv hadde polske røtter.

R.I.P.

Vår kjære medsøster

Søster Coelestine Schirla

døde den 22. april i en alder av 73 år.

Den avdøde anbefales til de troendes forbønn.

St. Franciskus søstre

Å be er en . . .

(Forts. fra side 6)

ste menneskene, men oppsøkte dem som hadde det vondt, var lillesøster Agnes' kommentar til mine legmannstanker.

Kongregasjonens stifter, broder Charles, levde de siste år av sitt liv meget asketisk i ørkenen. Flere av Jesu små søstre bor nu blant muslimske nomader i ørkenen. For å kunne leve under så spesielle forhold, har de nær kontakt med nomadene for å lære av deres levesett. Jesu små søstre har det aller beste forhold til muslimene. Småsøstre ber de innfødte om hjelp og veiledning, og belærer ikke de innfødte i nye og bedre levemåter. Å misjonere er heller ikke deres kall.

Jeg gjør mine assosiasjoner omkring en broder Charles-tanke. Et såkorn må falle til jorden for å spire. Han var selv et såkorn, hans tanker spirer og bærer frukter.

Nye norske bøker:

GERTRUD VON LE FORT: HYMNER TIL KIRKEN. Oversatt av Wera Sæther. Vi siterer fra W. Sæthers forord: «Hymner til Kirken» er kjærlighetsord, de er bruksord for hjertet som behøver næring og lys. De er livsord for mennesket som leter langs bønnens vei. Kr. 78,—.

H. RIEBER-MOHN: SMAVARMT OG BRENNHETT. Epistler til medkristne og andre. Igjen en fin essaysamling fra Rieber-Mohns hånd. Som alltid like kloke, tolerante og rike på assosiasjoner. Kr. 80,—.

Svenske bbøker:

Et nytt opplag er kommet av: EN RYSK PILGRIMS BERÅTTELSE. Ingen vet hvem den russiske pilgrimen var. Hans håndskrifter som lenge hadde sirkulert, ble trykt i 1881. De blir idag lest over hele verden. Han er blitt en klassiker og et folkelig supplement til Philokalia'en. Kr. 61,—.

JOHANNES CHRYSOSTHOMOS: OM GUDS FØRSYN. Den røde tråd i «Om Guds førsyn» er Guds godhet i motsetning til mennesket. Dette temaet hadde J. Chrysostomos tidligere belyst utifra menneskets skjebne før og etter syndefallet. Kr. 47,50.

MICHEL DE PAILLERETS: THOMAS AV AQUINO. En doktor før vår tid. Vi siterer: «Man kan avfeie Thomas som helgen, diskutere ham som læremester, bekjempe ham som «den mørke middelalders» fremste representant, men ferdig med ham blir man ikke. Han hører til de aller største. Kr. 74,—.

SILJA WALTER: PÅ FEST HOS KRISTUS: Meditationer över Mässan. S. Walter er sveitsisk ordenssøster og dikter. Hennes intense og knappe språk er preget av Bibelen, især de poetiske bøkene, men også av modernismen. Alf Härdelin har gjendiktet meditasjonene. Kr. 52,—.

VI KAN NA LEVERE ET BIBELREGISTER LAGET I NORGE, kr. 23,—.

TORS DAG HOLDER VI ÅPENT FRA KL. 9 — 18.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 10—14.

Torsdag 9—18.

Fru Mechtild og hennes mystikk

Det er selsomt og kanskje bare noe romantisk tull, men noen av oss som fra tid til annen sysler med historien som vitenskap tvinges somme tider til å undres over om visse moderne kvinnebevegelser egentlig ikke går over bekken etter vann. —

Det er selvfølgelig sant nok at man med sterke realiteter i baklommen kan peke på kvinners undertrykkelse o.s.v. På den annen side kan historikeren peke på at det gjentatte ganger i tidens løp, for såvidt ganske uavhengig av de økonomiske omstendigheter, som det er så moderne å vise til som de eneste styrende krefter for menneskers ferd, har oppstått kvinner som man neppe har kunnet påstå har vært rammet av den tradisjonelle undertrykkelse. Det er kanskje også galt å si det på den måten, for det er vel slik at historien bare lar oss ane en flik av hva som gror og har grodd i mennesker, og det er kanskje slik at det er rent tilfeldig at det nettopp er ganske særlige mennesker som av en eller annen grunn blir husket i ettertiden.

Det henger vel sammen med at det til enhver tid har fantes mennesker som har preget historien. Mennesker som har kjempet i den grå hverdag, og som man ikke hører noe til, og mennesker som etter vår og andres mening har formådd å kaste farve over til den tid de levde i.

Dette gjelder ikke minst kvinner. Det er riktig at vi stort sett bare hører om mennenes bedrifter, men et minutøst blikk på menneskenes historie lærer oss ganske fort at bak menns bravader og ulykker har det ofte stått betydelige og sterke kvinner, som med myndig hånd har forstått å redde i land det som deres

mannlige brødre har forødt. Studiet av kvinnen i historien er en spennende ferd og åpenbarer for den våkne forsker en rikdom som går de fleste hus forbi.

Den katolske middelalder i Europa har vel ikke vært den som minst har pekt på dette forhold. De store kvinner, forbilder for betydelige historiske personligheter, hva enten det gjaldt paver eller andre politikere i tiden, er ikke ukjente fenomener for moderne katolikker.

Kvinner som mystikere, som borgfruer og som herskere forteller fortiden såvel som ettertiden om, både de dyder og de normale egenskaper som mange kvinner kan rose seg av.

Katolska Bokförlaget i Uppsala har utgitt en liten, men betydelig bok fra den katolske middelalder: Guddommens Strömmande Ljus. Den heter naturligvis ikke slik i sin opprinnelse, men selv i svensk oversettelse klinger tittelen så det må fryde et nordisk øre. —

Forfatteren er Mechtild fra Magdeburg. — Kanskje man vil smile når man hører slike navn som Mechtilds eller hennes abbedisses: Gertrud fra Hackeborn, men bak disse for oss litt komiske uttrykk står det betydelige personligheter fra den sentral-europeiske middelalder. — De var begge nonner i det berømte kloster i Hefta i Sachsen i det trettende århundre.

Livet i klosteret i Hefta var i sterk grad preget av Gertruds store interesse for den tids bibelforskning og lesning av kirkefedrene, og setter man så dertil nonnes interesse for fornyelsen av den benediktinske liturgi, ser man hele det monastiske liv i klosteret i relieff. — Det var da også slik at det fellesskap som Mechtild gikk til da hun en dag omkring år 1250 banket på klosterporten, i særlig grad var egnet til å utdanne personligheter med dyp bakgrunn i den kristne tradisjon.

Det er ut fra denne bakgrunn man må bedømme Mechtilds innsats i historien. Hun ble en av middelalderens betydeligste mystikere på tysk jord. Åpenbaringer, lovprisninger, betraktninger omsatt til et eiendommelig poetisk sprog og konsentrert om Bibelens forkynnelse har da også vært det verk som Mechtild har gitt videre til sin ettertid.

Store mennesker er ofte store ikke bare i ånd og gjerning, men ofte av ytre pondus. Med eller uten egen skyld, selvfølgelig. Noe av det som imidlertid kjennetegnet Mechtild, og som tydelig går gjennom hele hennes virke, er imidlertid det motsatte. —

Det hun ønsker, og slik opplevde hun det sikkert, var: «uten egen skyld å bli foraktet.» — Det er typisk asketisk middelalderlig tankegang: selvforneidelse, selvutslettelse, renselse og lidelse med forbilde i «den store brudgom».

Guddommens Strömmande Ljus er en merkelig bok, ikke minst for teologer, men det er kanskje der dens styrke ligger. Den utgaven som nå er utkommet i serien Kristne Klassikere er et utvalg av tekster som er foretatt av Alf Härdelin, som også har skrevet innledningen.

Er man interessert i middelalderens åndsliv, må man ikke gå dette lille verk forbi. Det forteller noe om menneskers opplevelser på det åndelige plan, noe som kanskje har et sterkt budskap til en moderne meditasjonsfortapt tid. Og det forteller også noe om KVINNER, når kvinner er best, ikke minst på det åndelige område.

Svend Aage Rasmussen

Mechtild från Magdeburg:
UR GUDDOMMENS STRÖMMAN-
DE LJUS

Innledning, urval och översättning
av Alf Härdelin,
Katolska Bokförlaget,
Uppsala 1980 — 48 sider.

ST. OLAV

Katolsk tidsskrift for
religion og kultur

Medarbeidere:

Svend Aage Rasmussen,
ansv.

Claes Tande
Aage Hauken, O.P.
Ester Mikalsen
Marit Flagestad

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.
Redaktøren treffes best tors-
dager kl. 9—10, tlf. 20 27 35
(privat 032/53 373).

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16,
lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller
gjennom postkontorene).
Kr. 95,— pr. år.
For halvår kr. 50,—.
Utlandet utenfor Skandinavia
kr. 110,— pr. år.
Annonser 10 dager før
utgivelsesdagen.
24 numre årlig.
Postgiro 20 46 480.